

ΑΝΑΓΝΩΣΕΙΣ ΜΕ 500 ΛΕΞΕΙΣ: Με παροιμίες και γλωσσοδέτες

Γράφει η [Διώνη Δημητριάδου](#) //

Μάκης Τσίτας – Ράνια Μπουμπουρή: “Παροιμίες / Γλωσσοδέτες”, Εικονογράφηση: Ανδριάννα Ρούσσου, εκδόσεις Ψυχογιός

Στη σειρά βιβλίων *Η Παράδοσή μας*, των εκδόσεων Ψυχογιός, σειρά που απευθύνεται σε παιδιά από 4 ετών, κυκλοφόρησαν δύο τόμοι: *Παροιμίες*, *Γλωσσοδέτες*. Δύο συγγραφείς παιδικών βιβλίων, ο Μάκης Τσίτας και η Ράνια Μπουμπουρή, με σημαντικό έργο ο καθένας στον τομέα της παιδικής λογοτεχνίας, καταγράφουν μέσα από την πλούσια ελληνική παράδοση όσα διέσωσε ο προφορικός λόγος συνιστώντας πολύτιμο απόκτημα του λαού μας. Οι παροιμίες, αποτέλεσαν γνώση που περνούσε προφορικά από γενιά σε γενιά, αποτυπώνοντας την εμπειρική σοφία μέσα από βιώματα και παθήματα της ζωής, υποκαθιστώντας στην ουσία την παιδεία μέσω εκπαίδευσης, ιδίως τα πολύ παλιά χρόνια. Όπως ακριβώς η κάθε γνώση για όλα τα πράγματα που ανταποκρίνονταν στις ανάγκες της καθημερινής ζωής τότε περνούσε από τον πιο έμπειρο στον πιο άπειρο, έτσι και η αποκρυσταλλωμένη σοφία συνιστούσε κομμάτι παιδείας από τους γεροντότερους στους νεότερους. Οι γλωσσοδέτες, από την άλλη, αφορούσαν την πιο χαλαρή καθημερινότητα, το παιχνίδι, το αστείο, τον αντίποδα της σκληρής ζωής. Το γεγονός ότι καθώς διαβάζουμε τα δύο βιβλία σήμερα, εποχή της τεχνολογίας, της πληθώρας πληροφοριών και των απίστευτων, πολυσύνθετων ηλεκτρονικών παιχνιδιών, θυμόμαστε κι εμείς τόσο τα εμπειρικά παροιμιώδη λαϊκά αποφθέγματα όσο και τα μπερδέματα της γλώσσας (ίδια και αναλλοίωτα σήμερα όπως και τότε), αποδεικνύει ότι η παράδοση καλά κρατεί, μόνο που αρνούμαστε να το παραδεχθούμε σε μια εντελώς λανθασμένη εκτίμηση της έννοιας της προόδου.

Ο γιος του Ρουμπή, του Κουμπή,

του Ρουμποκουμπολογή,

βγήκε να ρουμπέψει να κουμπέψει,

να ρουμποκομπολογέψει,

και τον πιάσαν οι ρουμπήδες,

οι κουμπήδες,

οι ρουμποκομπολογήδες.

(*Γλωσσοδέτες*, σ. 44)

Αποθησαυρισμένες, λοιπόν, στα δύο αυτά βιβλία 32 παροιμίες (όλες επιλεγμένες κατάλληλα για την παιδική ηλικία) και 25 γλωσσοδέτες. Καθόσον οι *Παροιμίες* απευθύνονται σε παιδιά, πολύ σωστά οι δύο συγγραφείς παραθέτουν μια σύντομη ερμηνεία στην καθεμία, η οποία αποτελεί την αρχική ιδέα/ένausμα για τον ενήλικα που θα θελήσει να παρουσιάσει το περιεχόμενο της κάθε παροιμίας στο παιδί με περισσότερα λόγια και παραδείγματα.

Ψάχνω φύλλους στ' άχυρα.

[όταν αναζητούμε κάτι που είναι πολύ δύσκολο ή αδύνατο να βρεθεί]

(*Παροιμίες*, σ. 18).

Μάκης Τσίτας – Ράνια Μπουμπουρή

Τα δύο βιβλία, πολύχρωμα και ελκυστικά στην παιδική περιέργεια και προσοχή (η εικόνα αποτελεί τον πρώτο πόλο έλξης για αυτά) εικονογραφούνται ευφάνταστα από την Ανδριάννα Ρούσσου.

Η πρωτοτυπία των βιβλίων ολοκληρώνεται με δραστηριότητες (από την εκπαιδευτικό Δήμητρα Ρουσέλη), με τον εύστοχο τίτλο *Ελάτε να παίξουμε*, οι οποίες αποσκοπούν στη συμμετοχή των παιδιών· γιατί και η γνώση ένα παιχνίδι είναι. Έτσι επιτυγχάνεται με τον καλύτερο τρόπο η εμπέδωση της γνώσης που αποκτήθηκε, και το παιδί, επεμβαίνοντας το ίδιο σε ό,τι διάβασε ή του διάβασαν, αρχίζει να νιώθει «δικό του» το βιβλίο. Για παράδειγμα, ζητάνε από το παιδί να θυμηθεί λέξεις από κάποια παροιμία που άκουσε, να συνδυάσει λέξεις και εικόνες, να ζωγραφίσει κ. λπ.

Πέρα από την απολαυστική ανάγνωση (ναι, και από εμάς τους μεγάλους), ας δούμε και την πολύτιμη προσφορά των δύο συγγραφέων στην υπόθεση διατήρησης της παράδοσης. Σε εισαγωγικό σχόλιο διαβάζουμε:

Η παράδοση είναι κάτι ζωντανό. Ζει και αναπνέει και υπάρχει γύρω μας. Θα 'χετε ακούσει, βέβαια, ότι παράδοση είναι ο τρόπος ζωής, τα ήθη και τα έθιμα των γονιών, των γιαγιάδων και των παππούδων μας. Αλλά δεν είναι μόνο αυτό! Είναι και κάτι απίστευτα διασκεδαστικό! Μπορεί να μας προσφέρει ώρες χαράς, παιχνιδιού και απόλαυσης. Με αυτό το βιβλίο θα καταλάβετε πώς.

Για πρώτη φορά μια εκδοτική πρωτοβουλία και μια συγγραφική έμπνευση που αφορά τις μικρές ηλικίες, δίπλα σε όσα έχουν από σπουδαίους λογογράφους καταγραφεί, αναλυθεί και ερμηνευθεί, τα οποία απευθύνονταν στο ενήλικο κοινό. Εδώ, όμως, μιλάμε για την παιδική ηλικία που έχει άλλους τρόπους πρόσληψης της γνώσης. Με τα παιχνιδίσματα των εικόνων, με τα χρώματα, τις κατάλληλες λέξεις και τέλος με τις δραστηριότητες, όλα τώρα γίνονται προσιτά. Πράγματι επαληθεύεται η άποψη των δύο συγγραφέων: η παράδοση είναι και κάτι απίστευτα διασκεδαστικό. Μπράβο σε όλους τους συντελεστές!